

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж1 868/25
9.5.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Гордане Тошић, председника већа, Милице Аксентијевић и Љиљане Милосављевић, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Марија Јоксовић, адвокат из Куле, ул. Маршала Тита бр. 266/а, против тужене Медицинске школе „...”, са седиштем у ..., коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Ваљеву, ул. Карађорђева бр. 64/10, ради исплате, одлучујући о жалби тужене, изјављеној против пресуде Основног суда у Ваљеву П1 50/24 од 30.12.2024. године, у седници већа одржаној дана 9.5.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Ваљеву П1 50/24 од 30.12.2024. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П1 50/24 од 30.12.2024. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиље, па је обавезана тужена да тужиљи исплати на име неисплаћене увећане зараде, за период од 1.3.2021. године до 26.2.2024. године, појединачно опредељене месечне износе, у вредности и са законском затезном каматом, као у садржају тог става. Ставом другим изреке обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 154.770,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности одлуке, до исплате.

Против наведене пресуде тужена је благовремено изјавила жалбу, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност и законитост побијане пресуде, у границама овлашћења

прописаних одредбом члана 386. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС”, бр.72/11...18/20), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужене неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1, 2, 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити друге битне повреде одредаба парничног поступка, на које се указује у жалби.

Према чињеничном стању, утврђеном у поступку пред првостепеним судом, тужила је запослена код тужене од 21.10.2019. године, на неодређено време, са пуним радним временом, на пословима наставника предметне наставе за предмет ... и у спорном периоду је обављала послове разредног старешинства. Уговором о раду тужиле утврђен је коефицијент радног места 17,32, а решењем тужене од 21.8.2020. године тужили је утврђен додатак на коефицијент по основу одељенског старешинства од 0,69, након чега је решењем о примени увећања коефицијента од 10.1.2024. године тужили увећан коефицијент радног места са 4% на 7%, почев од јануара 2024. године. Из налаза и мишљења судског вештака за економско-финансијску област утврђено је да је тужена обрачунавала плату тужили у спорном периоду тако што је примењивала основни коефицијент 17,32, увећање коефицијента за 4% као посебног елемента обрачуна, до 31.12.2023. године, који износи 0,69, а од 1.1.2024. године увећање коефицијента за 7% као посебног елемента обрачуна, који износи 1,21, као и да су урачунати прекономрни рад, додатак за минули рад, накнада плате за време државног празника, годишњег одмора и слично. Тужена је обрачунавала плату тужили тако што је увећани коефицијент за старешинство за дане када је тужила примала накнаду плате обрачунала сразмерно данима проведеним на раду, а преостали износ је обрачунавала према просечној заради у последњих 12 месеци, у којем су садржани сразмерни део увећаног коефицијента за старешинство и минули рад. Судски вештак је приказао коефицијент старешинства онако како га је обрачунавала тужена, умањен према ефективном раду тужиле, према којем тужена нема неизмирених обавеза према тужили по основу увећања коефицијента за старешинство, а према исплатним листама за тужилу. Из изјашњења вештака утврђено је да је коефицијент за старешинство, као посебан елемент за обрачуна плате, приказан у обрачунским листама тужене сходно Уредби о коефицијентима за обрачун и исплату плата запосленима у јавним службама. Када тужила није радила, тужена јој је обрачунавала и исплаћивала плату сходно времену проведеном на раду, према утврђеном коефицијенту 17,32, који је увећан за коефицијент старешинства од 0,69 и тај коефицијент је увек био исти. За месеце када тужила није имала пун фонд радних сати, исплаћиван јој је коефицијент сразмерно времену проведеном на раду. За време када је тужила била на годишњем одмору, накнада плате јој је обрачунавана према просечној заради у протеклих 12 месеци у којој су садржани сразмени део увећаног коефицијента за старешинство и минули рад. Из допунског налаза и мишљења судског вештака утврђено је да разлика по основу увећања коефицијента за старешинство од 4% односно од 7%, увећана за минули рад, и за месеце када је тужила користила годишњи одмор односно државни празник за које је примала накнаду зараде, у периоду од 1.3.2021. године до 26.2.2024. године, износи 17.118,47 динара. Судски вештак је узео у обзир да тужили припада увећање плате и за месеце када није имала евидентиран пун фонд радних сати. Појединачни месечни износи и датуми доспелости наведени су у табеларном прегледу који је саставни део налаза и мишљења судског вештака.

На основу утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиле основан. Према датим разлозима, основна плата тужиле се одређује множењем коефицијента и основице за обрачун плате, док увећани коефицијент за старешинство представља елемент на основу којег се обрачунава

основна плата, без обзира на то да ли се обрачунава плата или накнада плате и нема основа да се обрачуната накнада плате умањује за коефицијент за разредно старешинство. Тужена није правилно обрачунавала тужили увећани коефицијент за старешинство у месецима када јој је обрачуната накнада плате, из разлога што се накнада плате обрачунава према висини просечне зараде у претходних 12 месеци, коју је запослени остварио у месецу који претходи коришћењу годишњег одмора, а тужена је у том периоду примењивала сразмерно умањен коефицијент. Како тужена није тужили правилно обрачунавала увећање коефицијента по основу старешинства, већ јој је увећање плате по основу старешинства обрачунала само за ефективне сате рада, а не према укупном фонду сати, то тужили у периоду од 1.3.2021. године до 26.2.2024. године, припада разлика плате у износу од 17.118,47 динара. Првостепени суд је оценио да тужена није доказала да је увећање по основу коефицијента за старешинство признато тужили кроз плату обрачунату у смислу члана 114. став 1. Закона о раду, јер Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама не прописује да се увећање коефицијента ограничава или условљава. Првостепени суд је обавезао тужену да тужили исплати разлику плате у складу са допунским налазом и мишљењем судског вештака за економско-финансијску област, који је прихватио, јер је судски вештак приказао плату тужиле са увећаним коефицијентом од 4% односно од 7%. Првостепени суд није прихватио основни налаз и мишљење судског вештака за економско-финансијску област, јер је заснован на начину обрачуна плате који је примењивала тужена, која је обрачунавала тужили накнаду плате за време коришћења годишњег одмора тако што јој је урачунавала просечну плату у претходних 12 месеци у којој је садржан сразмени део увећаног коефицијента за старешинство и минули рад, па је тако тужили у априлу 2021. године обрачунат коефицијент у висини од 0,66, у августу 2021. године у висини од 0,38, у јулу 2022. године у висини од 0,16 итд, јер за време када је тужила користила годишњи одмор и одсуство са рада на дан државног празника, накнада плате јој није обрачуната у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама и у складу са Уредбом о коефицијентима за обрачуна и исплату плата запослених у јавним службама, с обзиром на то да је тужена примењивала сразмени коефицијент, уместо коефицијент од 0,69, који је тужили утврђен и који јој припада. Из наведених разлога, првостепени суд је применом одредаба чланова 104. став 1. и 2, 105. и 114. Закона о раду, одредаба чланова 2. став 1. и 3 став 1. тачка 1.2 Уредбе Владе РС о коефицијентима за обрачуна и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 44/01...119/23) и чланова 20, 23. став 1. и 33. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС”, бр. 92/20, 123/22), одлучио као у ставу првом изреке побијане пресуде.

На досуђене износе првостепени суд је тужили досудио законску затезну камату, јер се запосленима у основним и средњим школама и домовима ученика плата исплаћује у два дела, први део до 5. у наредном месецу, а други део 20. у наредном месецу, према датумима доспелости приказаним у налазу и мишљењу судског вештака.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право и за своју одлуку дао довољне и јасне разлоге, које у свему прихвата и овај суд.

Одредбом члана 104. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05...75/14), прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду. Одредбом члана 105. став 1. истог закона, прописано је да зарада из члана 104. став 1. тог закона се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и сл.) и других примања по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду.

Одредбом члана 114. став 1. Закона о раду, прописано је да запослени има право на накнаду зараде у висини просечне зараде у претходних 12 месеци, у складу са општим актом и уговором о раду, за време одсуствовања са рада на дан празника који је нерадни дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства, војне вежбе и одазивања на позив државног органа.

Одредбом члана 20. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС”, број 92/20, 123/22), прописано је да се плата утврђује на основу: основице за обрачун плата, коефицијента са којим се множи основица, додатака на плату и обавеза које запослени плаћа по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање из плата у складу са законом. Одредбом члана 23. став 1. истог колективног уговора је прописано да запослени има право на накнаду плате у висини која се обрачунава и исплаћује према одредбама Закона о раду за време проведено на годишњем одмору, плаћеном одсуству и државном празнику, а одредбом члана 33. став 1. је прописано да се плата исплаћује у два дела, и то: први део до петог у наредном месецу, други део до 20. у наредном месецу.

Према одредби члана 2. став 1. тачка 2. Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС”, број 44/2001...83/2023), за обрачун и исплату плата запослених из члана 1. ове уредбе, за наставника у средњем образовању (VII степен стручне спреме) примењују се коефицијент 17,32, а према одредби члана 3. став 1. тачка 2. коефицијенти из члана 2. ове уредбе увећавају се, и то за средње школе наставнику разредног старешини – 4%.

Поштујући цитиране одредбе, код утврђених чињеница у првостепеном поступку, да је тужила у спорном периоду обављала код тужене послове разредног старешинства, да јој је на основу уговора о раду утврђен коефицијент радног места 17,32, који је у складу са одредбом члана 2. став 1. тачка 2. Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС”, број 44/2001...83/2023), а решењем тужене од 21.8.2020. године јој је утврђен додатак на коефицијент радног места од 0,69, по основу одељенског старешинства, у складу са одредбом члана 3. став 1. тачка 2. исте Уредбе, по основу обављања посла наставника разредног старешине у средњој школи, а да је тужена тужили у спорном периоду у месецима када није остваривала пун фонд радних сати због одсуствовања са рада на дан празника или због коришћења годишњег одмора, накнаду зараде обрачунавала према висини просечне зараде у претходних 12 месеци тако што јој је у том периоду обрачунавала накнаду зараде применом сразмерно умањеног коефицијента разредног старешинства, према ефективно оствареним сатима рада, и да није доказала да је у просечној заради тужиле већ био садржан коефицијент за разредно старешинство у складу са чланом 114. Закона о раду, правилно је првостепени суд закључио да тужена није правилно обрачунавала тужили увећани коефицијент за старешинство у месецима у којима је обрачунавала и исплаћивала накнаду зараде.

Како се у складу са одредбом члана 20. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС”, број 92/20, 123/22), основна плата тужиле одређује множењем коефицијента и основице за обрачун плате, додатака на плату и обавеза које запослени плаћа по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање из плата у складу са законом, а накнада зараде за време коришћења годишњег одмора се у складу са одредбом члана 23. став 1. истог колективног уговора, у вези са одредбом члана 114. став 1. Закона о раду, који се сходно примењује и на запослене у школама, обрачунава у висини просечне зараде у претходних 12 месеци, у складу са општим актом и уговором о раду,

те да тужилји према уговору о раду, а у складу са одредбама члана 2. став 1. тачка 2. и члана 3. став 1. тачка 2. Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС”, број 44/2001...83/2023), припада коефицијент 17,32, који је прописан за наставника у средњем образовању и који се увећава наставнику разредном старешини за 4%, тако да у конкретном случају износи 0,69, како је и утврђено решењем тужене о фонду радног времена и обрачуну плате у школској 2020/2021. години од 21.8.2020. године, а произлази и из решења тужене о фонду радног времена и обрачуну плате у школској 2022/2023. години од 30.8.2022. године, које је доставила тужена за потребе вештачења, правилан је закључак првостепеног суда да увећани коефицијент за старешинство представља елемент на основу којег се обрачунава основна плата, без обзира на то да ли се обрачунава плата или накнада плате и да Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама не прописује да се увећање коефицијента ограничава, умањује или условљава, због чега нема основа да се обрачуната накнада плате умањује за коефицијент за разредно старешинство сразмерно времену проведену на раду, већ се обрачунава у утврђеном износу од 0,69, који је увек исти, и то за све време за које тужилја обавља послове наставника разредног старешине, за сваки месец за који се обрачунава плате и накнада плате, како за период када је остварила пун фонд радних сати, тако и у периоду када је остварила право на исплату накнаде плате. Из наведених разлога, правилно је првостепени суд обавезао тужену да тужилји исплати разлику плате за период од 1.3.2021. године до 26.2.2024. године, у висини која је утврђена из допунског налаза и мишљења судског вештака.

Стога неосновано тужена у жалби наводи да је тужилји у спорном периоду исплаћиван пун износ зараде, са свим припадајућим додацима, па и додатком за разредно старешинство, а да јој је у време када није радила обрачуната накнада зараде такође са свим додацима, у складу са чланом 114. Закона о раду и да је у просечној заради већ био садржан коефицијент за разредно старешинство, јер је у првостепеном поступку несумњиво утврђено да је тужена обрачунавала накнаду плате тужилји у спорном периоду тако што је утврђени коефицијент за разредно старешинство од 0,69 умањивала сразмерно оствареним радним сатима у оним месецима у којима тужилја није имала пун фонд радних сати. Неосновано тужена у жалби указује да накнада плате садржи коефицијент за разредно старешинство, јер у складу са чланом 231. Закона о парничном поступку, није доказала да је увећање плате по основу коефицијента за старешинство признато тужилји кроз плату обрачунату у смислу у смислу члана 114. став 1. Закона о раду, а како је то правилно закључио првостепени суд.

Неосновани су жалбени наводи тужене о учињеној битној повреди одредаба поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, јер су у пресуди дати јасни и непротивречни разлози о свим битним чињеницама, о којима не постоји противречност ни између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини изведених доказа и самих тих доказа, па пресуда нема недостатака због којих се не може испитати.

Како се ни осталим наводима жалбе тужене не доводе у сумњу правилност и законитост побијане пресуде у ставу првом изреке, у том делу је потврђена, како одлука о главном потраживању, тако и одлука о законској затезној камати, јер су у том делу правилно примењене одредбе чланова 277. став 1. и 324. став 1. Закона о облигационим односима.

Из наведених разлога, Апелациони суд у Београду је одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка, садржана у ставу

другом изреке побијане пресуде, јер је донета правилном применом одредаба чланова 153, 154. и 162. Закона о парничном поступку, с обзиром на исход спора и успех странака у њему, а одлука о камати је донета у складу са одредбама чланова 277. ст. 1. и 324. ст. 1. Закона о облигационим односима. Супротно наводима жалбе тужене, тужили су досуђени трошкови за састав три поднесака, и то од 13.6.2024. године, од 19.9.2024. године и од 23.12.2024. година, којима се тужила изјаснила на наводе тужене из одговора на тужбу, на налаз и мишљење судског вештака и коначно определила тужбени захтев у складу са налазом и мишљењем вештака, који у конкретном случају представљају нужне трошкове.

Туженој не припада накнада трошкова другостепеног поступка, у смислу члана 153. став 1. Закона о парничном поступку, јер није успела у поступку по изјављеној жалби.

Из изнетих разлога, на основу одредаба чланова 390, 401. тачка 2. и 165. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС”, бр.72/11...18/20), одлучено је као у изреци ове пресуде.

**Председник већа – судија
Гордана Тошић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**